

Otthon, nálunk

*„de egy ilyen [...] egyén még csak haza se mehet
műszak után a saját gyűlölt és sírva vigadott testéből”*

(Parti Nagy Lajos)

A cukortól üszkösödött el a lába, ezt mondták anyámék, meg azt is, hogy a sok fekvéstől kidörzsölte bőrét a lepedő, a hipózott paplan, hogy végül az egész teste egyetlenegy élő sebbé vált. Bűdös volt a szobában, nem lehetett bent megmaradni. Rossz volt pusztit nyomni az arcára, majd elhántam magam a szagtól, ő meg csak nézett, a feje akkora volt, mint egy madaré, eltűnt a nagypárnában, alatta kispárnák, a mama rakta alá, hogy magasabban legyen, kiláthasson az ablakon, átellenben éppen a temetőre. Az ágyat viszont ellepte a teste, már nem mértük, csak saccoltuk, háromszáz kiló. A cukortól hagyta abba a beszédet is, ezt is mondták, de én nem hittem nekik, verébfaján a toll összeragadt az örökös izzadástól, a mama meg állandóan szellőztetett, de ez semmit se segített. A falon Jézus szíve világított, mellette gyöngyvirággal Szűz Mária, arrébb hímzett falvédő: Szórakozást ne keress a távolban, itt az öröm a boldog otthonban! Nem akartam, hogy kitakarják, és inkább átbicikliztem a szomszédos faluba sört inni, amikor megjöttek a kőművesek vécét építeni. A legyekkel nem volt gond, pedig a sógorom ettől egy kicsit tartott, „A légy, az durva” – ezt mondta a konyhában, kora nyár volt, 2011.

Nem kötöttünk szerződést a cirkusszal, inkább úgy döntöttünk, hogy mi mutogatjuk. A helyiek sem nézték rossz szemmel, így legalább beindult a faluturizmus is, az ide utazó, nagyapámra (Tóth Antal, született 1927. pünkösd másnapján) kíváncsi külföldieknek szálláshely is kellett, jó bácskai koszt, pálinkát is vettek, úsztak egyet a tóban is, és a kocsmában az alkoholistáknak italt is fizettek. A falu felkerült az internetre, a polgármester is örült, a világ tudott rólunk, és még a szaggal se volt baj, csak építeni kellett az udvarba még két vécét, mert gyakran előfordult, hogy egyszerre hárman fordultak ki öklendezve a szobából. Hogy a súlya megmaradjon,

tömni kellett, ezt a mama csinálta, a tata meg hízott is rendesen, nem volt ebben hiba, a pénz is dőlt, a polgármester is egyre jobban örült, csak nagyapám feje lett egyre kisebb, mintha oda nem jutott volna a táplálékból. Nem kötöttünk szerződést a cirkusszal, pedig eléggé erőszakosan kerestek minket, folyamatosan csöngött a vezetékes telefon, anyáék mobilja, de a mama azt mondta, nem tud megválni a tatától. Hajnalban érkeztem haza, kora nyár volt, 2011, a konyhában találtam a családot, még a sógoromé is hazajöttek, pedig ők aztán igazán messze laknak, és mióta a tata egy hatalmas, élő sebbé vált, nem is láttam őket. „Ne legyen légy, erre oda kell figyelni” – mondta a sógorom, ekkor már tudtam, minden eldőlt.

A falvédőt még a tata anyja hímezte, sokáig ő is ebben a házban lakott, felváltva főztek a mamával, és nem jöttek ki jól, noha abban gyorsan meggyeztek, melyiküké lesz a hús-, és melyiküké a tészta-nap. Apám nem tudja megjegyezni a nevemet, pedig felírta egy kis cetlire is, ott hordozza a szíve felett, ingjének gombos kis zsebében. Úgy szólít, hogy Antal, és egyszer bebiciklizett Szabadkára, hogy az ócskapiacról anyámnak finom, lábszínű selyemharisnyát, nekem meg kék Levi's farmernadrágot hozzon. A tata nem volt mindig ilyen kövér, anyám szerint egy ötvenessel slankabb volt, a sógorom ezzel nem ért egyet, és továbbra is csak a legyek megelőzésére tud gondolni. A falvédőt még a tata anyja hímezte, és az ágya mellé rakta, örökös emlékeztetőül, hogy jó férj legyen, és ne kódorogjon el semerre. A mama a szállásról hozta a Jézus- és Szűz Mária-képet, rögtön az esküvő után, és meszeléskor saját kezűleg veszi le a falról, akárcsak a hímezett falvédőt. Lehetne mit a házban csinosítani, de a külföldiek a nagyapámra (Tóth Antal, született 1927. pünkösöd másnapján), és nem a házra kíváncsiak, ezzel érvel a sógorom, mi meg igazat adunk neki. A pénznek jobb helye is van, ezt végül is mindenki belátja, a falunak is jut belőle, így egyeztünk meg: tíz százalék. Apám egyébként lábfetisiszta, neki csak az a lényeg, anyámnak jusson puccos harisnyára, nekem farmernadrágra. A mama szagelszívót szeretne, ebben, gondolom, a tata is támogatná.

A vendégkönyvbe, a bejáratnál, a külföldiek mindenféle nyelven beírogatnak, ilyesmit is, hogy „Köszönjük, hogy itt lehettünk.”, de olyat is, hogy „Gyalázatos emberek vagytok”. Igaz, a háromnegyedet nem értem, én csak magyarul tudok, egy picit szerbül, mert Szerbiában élek, és itt ez a hivatalos nyelv, meg angolul egy picit, mert azt meg tanulok az iskolában. A faluban egyébként szinte mindenki magyar, ez jó, mert mi nem igazán szeretjük az idegeneket, a külföldieket is csak addig, amíg eljönnek, fizetnek, megnézik a tatát, hánynak, aztán egy-két napig esznek, isznak a faluban, meg fürödnek. A vendégkönyvbe egy bizonyos Magyarországról jött Lajos többek között ezt írta: *„A test nem gondolkodó lény”*, anyám azt

mondja, híres ember. Én nem emlékszem rá, lehet, otthon se voltam, biztos átbicikliztem a szomszédos faluba sört inni, ezt szeretem a legjobban, ülni, és az átnedvesedett címkét lehúzni az üveg faláról. Először egy kicsit mozgatom rajta, a papír csúszkál a felületen, de nem dörzsöli ki azt, nem roncsolódik. Sörözés közben lepnek minket a legyek, már kora nyáron elkezdenek jönni, hiába a kocsmá faláról lelógatott légyapapír, a pincér légycsapója. Sógorom a pénzt számolja, a bankjegyeket szétosztja, kupacokba rakja. Izzadt, szőrös lábamat legyek csípi, apám anyámét csókolgatja, nyelvét végigjártatja a bőrszínű selymen, a tata verébfeje remeg a hipózott nagypárnán.

A szerző a szöveg megírásakor Gion Nándor prózatróli ösztöndíjban részesült.

